

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.



Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.— V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 1.

Sreda, 3. januarja 1934.

Leto IX.

Avstrijska vlada in delavske zbornice

Avstrijska klerikalna vlada je najhujša nasprotnica organiziranega delavskega razreda. To priznava vlada sama in vsa njena politika dokazuje isto. Delavstvo je postalo premočno, politično in socialno, zato je treba okrniti njega pravice in oropati jih političnih pravic, kar se je zgodilo s prelomom prisega na ustavo in ukinitvijo parlamentarizma.

Kancler Dollfuss sicer govori, da ne misli na Hitlerjevo »zenačenje« v pomenu besede »gleichschalten«, marveč le na »enakopravnost«, v kateri bodo vsi stanovi enakopravni. Da je to prazna fraza, če ne laž, dokazujejo dejstva.

Predvsem je vlada proti svoji prisegi ukinila ustavo in s tem oropala narod političnih pravic. V nameravani novi ustavi stanovskega parlamenta bodo zastopani predvsem podjetniki in njih zbornice, potem klerikalni filozofi in takozvani gospodarstveni veščaki, kmetiški stan sorazmerno v malenkostnem številu. Taka »enakopravnost« je hierarhična, enaka oni v fevdalni dobi srednjega veka.

Klerikalni kancler je z naredbo ukinil tudi upravljanje avstrijskih delavskih zbornic. Dne 31. decembra so potekle funkcije upravnih odborov, za upravo delavskih zbornic pa bo imenovala vlada posebno upravno komisijo, sicer na predlog strokovnih organizacij, vendar po svojem okusu, kakor je običaj povsod, kjer ne sroštujejo demokracije.

Vlada, oziroma minister za socialno politiko je dovolil, da se sme v upravne komisije imenovati samo eno tretjino kandidatov svobodnih strokovnih organizacij. Organizacije so pomudbo odklonile, ker je krivična, zakaj svobodne strokovne organizacije v Avstriji imajo ogromno večino v delavskih zbornicah. Kaj bo sedaj, še ni gotovo; morda bo vlada izvajala nasilstvo.

Vlada utemeljuje svoj ukrep s tem, da so se delavske zbornice borile proti vladi politično. Ta argumentacija je smešna. Naloga delavskih zbornic je dvojna. Kot javna institucija opravlja interpretira delavske in socialne zakonodaje pri oblasti. Druga nič manj važna naloga delavskih zbornic je pa pospeševanje delavske zakonodaje. In, če so avstrijske delavske zbornice z delavstvom vred protestirale proti reakciji v delavski in socialni zakonodaji, je bila to njih dolžnost. Ali naj delavstvo vzdržuje delavske zbornice samo zato, da bodo posvetovalni organ vlade. Če klerikalna vlada to hoče, potem naj delavske zbornice tudi vzdržuje kot svoje organe, ne pa da jih popolnoma vzdržuje delavstvo samo. Avstrijski kancler pa si upa imenovati mahinacije proti delavskim pravicam »politiko enakopravnosti«.

Avstrijsko delavstvo se torej nahaja v jako težkem boju, ki se vrši pod krinko enakopravnosti za klerikalni hierarhizem.

Pred pariškim magistratom so občinski uslužbenci v petek demonstrirali proti nameravanemu znižanju plač. Nastopiti je morala policija.

V Španiji vre dalje. Iz raznih krajev poročajo o izgredih, atentatih in požigih.

V Argentini se pripravlja revolucija pod vodstvom bivšega predsednika.

V novem letu

Ne vem. Imam prav ali ne? Kljub temu priznavam, da so mi splošno načelne izjave filozofa predsednika čehoslovaške republike vedno jako simpatične. Vsaka izjava dr. Masaryka se zdi resen opomin, ki ga pošilja v svet modri meščanski etik, ne da bi mnogo seciral, kritiziral in popravljal družabne pogoje. Nedvomno je Masaryk čustvena in etično socialno pravična osebnost, ki hoče, da enakopravno demokratično človeško družbo prej ali slej poveže splošna kultura človeštva.

Sodrugji in sodružice naj ne zamerijo tega opozorila. Morda je preveč čustven. Morda?

Ne! Ipak ne!

Za božič je dr. Masaryk nagovoril mladino. V tem svojem nagovoru je izrekel, menim, ne le za mladino, ampak tudi za delavstvo in nameščenstvo važne besede, ki kažejo, da sivi starček opaža veliko zlo, ki ruši temelje kulture. Njegove besede veljajo vsemu svetu. In svetu te besede niso všeč. Zato molče o njih meščanske in kapitalistične publikacije, kakor običajno.

Nagovor je povsem preprost in ne vsebuje »revolucionarne« ideje, kakršne prepogostoma čujemo. Masaryk pravi mladini samo to-le v bistvu: **Mladina, izobrazuj se za praktično življenje in spoštuj predvsem poštenost, da bo bodočnost lepa.**

Zakaj neki je Masaryk priporočil mladini izobrazbo in poštenost?

Masaryk vidi v svetu vse polno nepoštenosti, varanja in terorja, v okrilju katerih zla se izvaja po mnogih državah najneiskrenejša in najkorupnejša politika duševnega in socialnega robstva. Ta zla je mislil Masa-

ryk, ko je mladim študentom priporočal izobrazbo in poštenost, uverjen, da je le ta pot prava. Poštenost je velika sila, ki naj razkrinka zločinske usurpatorje današnje družbe, delo in poštenost sta vrlini, ki preprečujeta varanje narodov in odstranita korupcionistično sebične metode udejstvovanja v javnem življenju.

Socialni demokrati nameravamo ustanoviti delavsko stranko. Prve dni meseca februarja bo o tem sklepala državna konferenca v Beogradu. Potrebno je to, ker v sedanjih razmerah delavstvo brez stranke nima politične organizacije, ki bi vodila in ravnala enotno smotreno delovanje za proletarijat. Tudi delavska politična stranka, ki se ustanovi, bo morala predvsem paziti na princip, da je treba ustvariti o vseh socialnopolitičnih zadevah jasne pojme in jih razširiti. Povedati je treba, kam vodijo človeštvo neiskrene in nemoralne protidemokratske metode družbe. Jasnost in poštenost morata stopiti namesto neiskrenosti in korupcije v življenje.

Človek je postal mobilija družbe, suženi diktatorjev in diktatorskih metod. Demokracijo rušijo, ker je nevarna navedenim metodam. Med prvimi oznanjevalci demokracije je dr. Masaryk, ki veruje vanjo, ker je izključeno vsakršno drugačno upravljanje človeške družbe v bodočnosti. V demokraciji je odkrito, iskreno in pošteno sodelovanje mogoče, dočim ga v drugih sistemih ni.

Delovanje nove stranke bo torej veljalo poleg socialnopolitičnim zahtevam delovnih slojev, obenem demokraciji, ki jo ogrožajo nove metode režimov, da s tem pridobi človeku zopet njegovo dostojanstvo.

Nizozemsko delavstvo za skrajšanje delovnika

Nizozemska zveza strokovnih organizacij je s svojim žilavim delovanjem tudi v dobi krize pomnožila število svojih članov.

Svobodne strokovne organizacije prireajo demonstracijo za demonstracijo. V osmih dneh so te organizacije sklicale dva kongresa, na katerih so razpravljale o posebnih, za široko javnost važnih vprašanjih.

Na prvem kongresu so razpravljali o preskrbi nezaposlenih. Kongres se je izrekel za prostovoljno zavarovanje za nezaposlenost in v industrijah pa za obvezno zavarovanje, v katero prispevajo delavci, delodajalci in država.

Na drugem kongresu, osem dni pozneje, so razpravljali o skrajšanju

delovnega časa. Delegati so predložili, koliko je še treba dela po vseh državah, da se uresniči osemurni delovni dan. Vladno obrtno nadzorništvo samo ugotavlja, da je v deželi 300.000 javljenih nezaposlenih ter da bi se s skrajšanjem delovnika, zaposlilo večje število teh nezaposlenih. Tudi na Nizozemskem se dela marsikje več kakor 48 ur na teden, dočim je mnogo podjetij le delno v obratu. Zakoniti delovni čas se zlorablja in prezira.

Kongres pozivlja parlament in vlado, da se za vse delavstvo, ki še ni zakonito zaščiteno, uvede največ 48 urni delovnik, glede nujnega prehoda k 40 urnemu delovniku pa naj sklene potrebne zakone.

Fašizem v Grčiji prepovedan

Tudi Grčija ni bila brez ekstremnih nacionalistov, ki so se imenovali stranka E. E. E. (Etuiki Enosis Elasis), ki je že leta 1931 vzbudila pozornost, ko je priredila v Solunu pogrom na Žide. Odlikovala se je s posebnim sovraštvom napram Židom in Slovanom in je zlasti v severni Grčiji štela na tisoče pristašev. (Značilno je za fašistični nacionalizem, da ravno ob narodnostnih mejah bujno pogania). Sedaj je grško notranje ministvo odredilo razpust grških fašističnih organizacij in je gibanje prepovedalo.

V Angliji grozi stavka rudarjev

Rudarji proti diktatu mezd in delovnega časa.

Dne 29. m. m. so imele angleške rudarske strokovne organizacije kongres, na katerem so se izrekle proti temu, da bi vlada s splošno uredbo uredila mezde in delovni čas. Proti nameri vlade je bilo oddanih 437.000 glasov, za pa le 55.000. V slučaju, da bi se taka uredba izdala, stopijo rudarji v stavko. Taki vladni odredbi se pa upirajo tudi lastniki premogovnikov ter se izrekajo v veliki večini za kolektivne pogodbe z rudarji po okrožjih.

Socialni podjetniki dravske banovine

Iz dravske visoko kulturne in socialne banovine po navadi ne pride nič dobrega razen bahaštva s kulturalnostjo in socialnostjo. To nam zopet potrjuje akcija združenega podjetništva, ki ima

namen poslabšati delavsko-zaradno zakonodajo.

Seveda to akcijo podpirajo tudi podjetniški krogi po drugih krajih države, notabene, ne da bi plavi ali beli listi, ki se drugače cede socialnih in delavskih besed, le črhli o zahrbtni nameri podjetniških organizacij.

Podjetniki so si izbrali najkrajšo pot. Obrnili so se na vse poslance ter žele, da bi se te enostranske odredbe

oktroirale

enostavno s proračunskim finančnim zakonom. To je res najkrajša pot, če se hoče delavcem zopet dati občuten udarec.

Predvsem žele slovenski delodajalci, da se čimveč podjetjem odvzame značaj industrijskih obratov. Zakon o delu določa namreč, da velja za industrijska podjetja osemurni delavnik, dočim je dovoljen v obrtnih podjetjih deseturni delavnik. Zakon dalje določa, da se smatrajo obrtni, ki zaposlujejo več kot petnajst delavcev za industrijska podjetja neglede na to, če se v obratu porablja motor ali ne. Slovenskim podjetnikom ta določba ni všeč. Žele namreč, da naj se vsako podjetje, ki nima tehničnih predpogojev po zakonu o delu, neglede na število delavcev smatra za obrtna podjetja ter istotako tudi vsa podjetja, ki nimajo nad petnajst delavcev, če imajo tudi motorno silo, smatrajo kot obrtna podjetja.

Če bi pa parlament ugodil tem podjetniškim predlogom, bi mnogo industrijskih podjetij prešlo v obrtna ter bi se

avtomatično podaljšal delovni čas v vseh obratih,

ki so prenehali biti industrijski, za eno ali dve uri. To bi bil res učinkovit ukrep »proti nezaposlenosti«, ker bi se z njim nezaposlenost prav znatno povečala.

Inicijativa je lepa tolažba za delavce in nameščence, s katero podjetniki najlepše dokazujejo, kaj so hoteli tudi pri volitvah v delavsko zbornico, ko so zahtevali vpliva v njih in izrabljali svoj vpliv proti delavcem in nameščencem.

Nadaljnja zahteva podjetnikov je,

da se skrajša rok, v katerem sme delavec zahtevati neizplačani povišek za nadure.

Po splošnem državljanem zakonu je to že določeno. Podjetnikom pa to ni všeč, ne gre jim v glavo, da bi imeli delavci in nameščenci enako pravico kakor drugi državljani. Če podjetniki nečejo izpolnjevati zakonitih dolžnosti,

ali naj se potem delavce in nameščence prikrajšuje v državljanstvih pravicah.

da oni ne bodo trebali vršiti dolžnosti po delavski zakonodaji? Če se hoče uveljaviti, da sme delavec odškodnino za nadure zahtevati le v roku šestih mesecev, potem naj se izpremeni državljanski zakon, da bo to veljalo za vse državljane... Sicer bi bila odredba protidelavska in sodišča naj bi postopala po dosedanem

zahteve po izboljšanju položaja delavstva, delavstvo je pa dolžno, da svojega zaupnika štiti, podpira in primerno uvažuje.

Hrastnik

Smrtna kosa. Dne 20. decembra 1933 je preminula v ljubljanski bolnici Pavla Malovrh, soproga s. Dragotina Malovrha, vodjo Konzumnega društva rudarjev v Hrastniku. Kako priljubljena je bila blaga pokojnica, je najbolje pokazal njen pogreb, ki se ga je udeležilo ogromno število delavstva. Blagi pokojnici ohranimo trajen spomin. Težko prizadetim svojim pa izrekamo sožalje.

Kranj

Cankarjev večer je priredila podružnica »Svobode« dne 16. decembra 1933 z lepim sporedom. Pevski zbor »Svobode« je krasno zapel štiri pesmi. Sodr. Pravst je deklamiral z občutkom pesem Čulkovskega: »Cankarju ob petnajstletnici njegove smrti«; sodr. Vehovec je predaval o njegovem življenju, o njegovih delih ter čital več njegovih spisov. Vsa prireditelja je bila posrečeno izvedena, le žal, da ni bila tako obiskana, kakor so običajno vse prireditve obiskane. Deloma je iskati krivdo slabemu obisku v tem, ker delavstvo stanuje večinoma v okolici. Kranjčanom pa se najbrže ne zdi vredno posečati take prireditve.

Božičnico smo priredili skupno s Splošno delavsko zvezo in podružnico »Svobode«, na kateri smo obdarovali 150 delavskih otrok. Ker so razmere letos slabše, nismo mogli vseh otrok obdarovati tako, kakor bi bili želeli, vendar pa smo svojo delavsko dolžnost storili v koliko je bilo v danih razmerah mogoče. Na tej božičnici so tudi delavski otroci nastopili z raznimi igrami tako ljubko, da smo bili vsi očarani. Dolžnost naša je, da se zahvalimo delavstvu tovarne »Semperit«, ki so po svojih močeh zbrali prostovoljne prispevke, dalje ravnateljstvu iste tovarne in g. ravnatelju »Jugoslovske«, ki je pripomogel, da se je božičnica zamožla sploh v takem obsegu vršiti. Pozabiti tudi ne smemo tovarne »Standard« in kranjskih trgovcev, ki so v splošnem razumeli pomen te božičnice. Upajmo, da bomo prihodnjo božičnico zamogli prirediti tako, da bodo ti delavski malčki dobili lahko še bogatejša darila.

Guštanj

Podružnica »Svobode« je priredila dne 17. dec. proslavo v spomin 15 letnice smrti Iv. Cankarja. Pred otvoritvijo je zaigral tamburaški zbor »Delavski pozdrav«. Za tem je predaval s. Anton Godoc o življenju in delu Iv. Cankarja za proletarijat. Po končanem predavanju je s. Lepko razložil namen »Cankarjeve družbe«, ki ima nalogo, da deluje za izobrazbo delavstva na polju književnosti ter pozval navzoče, da si te navdse poučne knjige naročijo, obenem pa pridno posečajo društveno knjižnico, v kateri bodo našli dela Cankarja, v katerih pisatelj razkinkava vso gnilobo človeške družbe in budi delavstvo. Zatem je še s. Juh tolmačil namen in pomen te proslave ter je pozval navzoče, da gredo na delo za širitev socializma, ker s tem bomo najbolj podprli besede Cankarja in nadaljevali delo, ki ga je on začrtal. Nato se je s. Godoc zahvalil za udeležbo. V slovo pa je zaigral še tamburaški zbor.

PERJE



sivo, čehano, kg 25.—
Polpuh beli, kg 95.—
Puh sivi, kg 100.—
Puh beli, najfinejši kg 220.—
 vse kemično čiščeno!

Eksportna hiša
„Luna“, Maribor

Ivo — Ruše.

Bakljada

Noč je zagrnla megleno dolino, obdano okrog in okrog z visokimi vrhovi. Po svoji strugi šumi in valovi Drava, da se čim prej previje skozi megleno in trpljenja polno dolino.

Leno padajo snežinke, ena po ena, kakor da se bojijo v temi, ne vidoč kam da bodo padle. Naletavanje snega danes otrok ne zanima. Zakaj, danes je predvečer slovesnega dne in skoraj bode pričetek bakljade. Na cesti je živo. Pogledi otrok so uprti v svetle balončke, zastavice vihraje v majhnih ročicah. Tam stoji strumna požarna četa, z velikimi bakljami v rokah. Si-jaj gorečih bakelj se odbija od bliščeče očiščenih instrumentov godbe.

Kot v magičnem objemu stoji staro in mlado. Celo pogovarjanje se zdi nekam tajinstveno, kakor da je vsak v strahu, da ne bi preslišal povelja za pričetek.

Godba zaigra strumno koračnico, sedaj naprej! »Živijo!«

Pozabljene so dnevne skrbi, notranja radost objame vse. Veselo koraka trgovec mimo svoje prodajalne, roko v roki s svojim dolžnikom. Včeraj je bil na protestnem zborovanju trgovskega gremija, proti povišanju davkov na poslovni promet, to je bilo včeraj, danes je bakljada.

Pri vsaki hiši so razsvetljena okna, ljudje stojijo zunaj, z veseljem gledajo na pestro sliko spreveda.

Z veliko culo perila pod pazduho, se s trudom preriva mimo gledalcev izmučena žena, da čim prej pride do hiše svojega stanovanja. Tudi tu se gnetejo stanovalci zunaj pred hišo, pričakujoč spreveda bakljade.

Ptuj

Z zimo se veča tudi brezposelnost. V to svrhu je občina, kakor lani, določila enak znesek, ki pa nikakor ne bo zadostoval. — Podoželske občine pa se prav nič ne brigajo za te brezposelne. Videli smo pred kratkim družino z 8 otroci napol bosimi in nagimi, ki so iskali pomoči pri dobrih ljudeh, katere jim, kot izgleda, niti »neskončna dobrotljivost in usmiljenost« ne moreta nuditi!

Črna.

Olepševalno in tujsko - prometno društvo v Črni pri Prevaljah priredi dne 6. januarja 1934 nagradno smuško tekmo (alpski smuški tek na daljavo na progji Smrekovec-Črna).

Razno

Sejem kozuhovine se vrši dne 22. januarja 1934 v prostorih velesejma v Ljubljani. Lovci naj svoj plen letošnje sezije nemudoma pošljejo svoji prodajni organizaciji »Divja koža«, Ljubljana-velesejem. Inozemstvo se za našo kozuhovino zanima, hoče pa biti poučeno, kako in s čim bo dražba založena.

Liga za protiplinsko borbo v Rusiji ima 12 milijonov članov, ki pa še vedno naraščajo, tako da smatrajo, da jih bo v nekaj tednih že 14 milijonov. Sovjetski komisariat za narodno obrambo je izdelal tudi načrt, po katerem se bo vsako leto pol milijona mladih ljudi, obojega spola, v enomesečnih tečajih temeljito izobrazilo za obrambo v plinski vojni.

Papež znižuje plače. Tudi Vatikan baje občuti krizo, zato je papež odločil, da se v vatikanskim nameščencem, ki imajo do 2000 lir mesečne plače, ista zniža za 10%, onim pa, ki prejemajo nad 2000, pa za 15%. S tem upa prištediti pol milijona lir letno. Kardinali, ki imajo po 100.000 lir letno, te redukcije pač ne bodo posebno čutili. — Da, da, Petrov novič je vedno bolj mršav.

Graška justica. V Gradcu so obtožili nekoga fašista, ki je odobraval atentat na avstrijskega kanclerja. Sodišče je obtoženca oprostilo.

Feldejmajster Potiorek je umrl v Celovcu. Rojen je bil v Pliberku in je že mlad napravil sijajno kariero in je bil že na tem, da postane šef avstrijskega generalnega štaba, vendar ni bil simpatičen takratnemu prestolonasledniku Francu Ferdinandu, ki je poveril armadno vodstvo Hötendorfu, Potioreka so pa poslali v Sarajevo kot vojaškega guvernerja nad Bosno in Hercegovino. A tudi tu ni imel sreče; pod njegovo upravo je bil v Sarajevu ubit prestolonaslednik, s čemur se je Potiorek zameril tudi Francu Jožefu. Med vojno je poveljeval 5. in 6. armadnemu zboru v operacijah proti Srbiji, kjer pa mu ravnotako ni bila usoda mila in je bil 1914. leta občutno tepen. Zato je njegovo mesto prevzel Hrvat, general Sarkotič, Potiorek pa je šel v pozabljeno.

Špekulacija s patriotizmom. Višje gospodarske in politične instance v Nemčiji so izdale proglas, v katerem se javnost opozarja, naj ne naseda raznim patriotskim špekulantom, ki preplavljajo državo z raznimi predmeti, kakor arijskimi adresarji, nacionalnosocijalistično literaturo, raznimi novimi leksikoni, zgodovinskimi in patriotskimi knjigami in jih vsiljujejo ljudem, sklicujoč se

No, gospa Koren, kam se Vam tako mudi? Kaj si nočete ogledati bakljade, saj je tudi vaša Minka zraven, kaj ne?

— Ne, ni poleg, zbolela mi je, zato se mi mudi.

Hitro vstopi skozi duri v nizko, z revščino napolnjeno sobo. Pri oknu sloni blede deklica desetih let. Zalostna gleda skozi okno, prisluškuječ naraščajočemu hrupu in vzklikanju otrok, ki prihaja vedno bližje.

Ze pridejo, Minka, hitro v stran od okna, da te ne zapazijo. Rekla sem učitelju, da si zbolela. Saj ni potreba vsakemu znati, da nimaš čevljev in primerne obleke...

Zalostna se odstrani deklica od okna.

— Mamica, kdaj pa bom jaz dobila novo obleko, kdaj bom imela nove čevlje.

Tužno pogleda mati otroka, čez čas pa tiho pristavi:

— Sedaj je oče brezposeln, mogoče potem, ko bode spet delal.

— Mamica, kaj bode to še dolgo trpelo?

Mati molči in zamišljena predlaga prineseno perilo. Po dolgem času bode spet par dinarjev v hiši, ko opere perilo zaupano ji od gospe svetnikove.

Minul je dan bakljade, spet se je začelo staro življenje vsakdanjih skrbi in trpljenja. Tudi Minka je spet v šoli, tu je toplo in prijetno, kljub raztrganim čevljev in slabi obleki. Spet je strogo resen učiteljev obraz, ko pregleduje naloge, napisane o bakljadi.

— No, Minka, kaj si pa ti napisala? Zaka? se nisi udeležila bakljade? Bolana si bila, no, da, poznam to obolenje... In še tišče dostavi, kar tako sam zase: Otroci tovarniških delavcev... sami...

na njihovo patriotsko dolžnost in priznavanje novega režima, v protivnem slučaju grozeč z raznimi persekucijami. Tem elementom, ki jih ni nihče pooblastil, da prodajajo predmete, ki jih oblast ni odobrila, naj ljudje pokažejo vrata, ker špekulirajo na nedopusten način v korist raznih zasebnih podjetij. — Tako v Nemčiji. Kaj pa pri nas? Tudi pri nas se včasih komaj otrešamo raznih nadležnih agentov... tiskovinami, ki prihajajo zlasti z juga, in so navadno zelo agresivni, čeprav v službi privatnih podjetij.

Herriot za zblizanje z Rusijo. Predsednik francoskega zunanega političnega odbora Herriot je na odborovi seji poročal o posetu v Rusiji ter priporočal zblizanje z Rusijo.

Upravni odbor penzijskega sklada privatnih nameščencev se je te dni konstituiral. Zvezo privatnih nameščencev Jugoslavije zastopa v upravnem odboru s. Svetek, v razsodišču pa s. H. Pelikan.

Nemčija za nenapadalne pakte s sosedi. Nemška vlada zahteva vrnitev Posarja, povečanje vojske za 300.000 mož in neomejeno oboroževanje (seveda defenzivno, kakor se izgovarjajo vse države) ter se podvrže tudi vojaški kontroli. Če se ji v tem zmislu ustreže, je pripravljena skleniti nenapadalne pakte z vsemi sosednimi državami za dobo desetih let.

1300 članov »železne garde« je bilo ob njeni prepovedi v Rumuniji aretiranih. Nekaj so jih zopet izpustili, ostali pridejo pred sodišče.

Paragvaj in Bolivija sta čez božične praznike sklenili premirje. Med tem bo panameriška konferenca skušala med obema državama doseči sporazum.

Bolgarsko glavno mesto Sofija ima 300.000 prebivalcev. Pred dvajsetimi leti je štela komaj 100.000 prebivalcev. Tujih narodnosti je okoli 50.000 in najmanj 100.000 Macedoncev. Največ 26.000 je Židov, 5000 Rusov, 4000 Ciganov, 2500 Armencev, 1700 Nemcev in 1300 Čehoslovakov.

Armenski nadškof v New Yorku umorjen. Nadškof armenske cerkve v Ameriki, Leon Tourain je bil v New Yorku na sveti večer, ko je opravljal polnočno službo božjo, v cerkvi od nekkih zarotnikov zaboden. Bili so to člani nekega belogardističnega komiteja, ki je prisegel škofu osvetlo, ker se ga je smatralo kot prijatelja sovjetov in ker je pozdravil zblizanje med Ameriko in sovjetsko Rusijo. Morilno bando je razjarjena množica v cerkvi hotela linčati, kar je policija s težavo preprečila. Štirje so aretirani, onemu, ki je škofa zabodel, je pa uspelo ubežati.

POD IMENOM »KNEIPP« se prodajajo različne ponaredbe prave Kathreiner Kneipp-ove sladne kave. — Izkušena gospodinja kupuje in vzame samo originalne zavitke s sliko župnika Kneippa!

Odgovori uredništva

Misljine. Japonska industrija organizira tkzv. dumping-izvoz, to je, ona prodaja industrijske izdelke pod vsako ceno. To pa zmoro samo na ta način, ker svoje delavce nesramno izkorišča. Proti japonskemu dumpingu se branijo države z uvajanjem visokih zaščitnih carin. Ni nam znano, da bi v Jugoslaviji obstajala kakšna tvrdka, ki bi uvažala japonsko blago, da bi pa mogel kdo sam naročiti na Japonskem, je popolnoma izključeno, že zaradi deviznih predpisov, ker zasebniki ne morejo nakazovati denarja v inozemstvo, potem pa tudi radi tega, ker se dumping-bлаго ne pošilja po komadih, ampak le v velikih množinah.

Dobia vas. Obrnite se na tovarno poljedelskih strojev Ježek v Mariboru—Melje.

Šah

Šahovski turnir »Svobode«, Trbovlje: S. K. »Rudar«, Hrastnik. Dne 3. decembra 1933 je priredil tukajšnji šahovski odsek »Svobode« svoj tretji šahovski turnir. Topot so se zbrali sodrugi od S. K. »Rudarja« iz Hrastnika, 10 po številu, da pomerijo svoje moči z našimi sodrugmi na šahovskem polju. Turnir, ki se je vršil v Delavskem domu, se je končal z rezultatom 7:3 za S. K. »Rudar«. Dne 17. t. m. pa so naši sodrugi vrnil obisk Hrastniškemu sodrugom in odigrali revanš z 9 igralci. Izid je bil 6½:2 za »Svobodo«. Končni rezultat turnirja je 9½ : 9½ in je tako za »Svobodo« kot za »Rudarja« dosežen časten uspeh. Ob tej priliki omenjamo, da ima šahovski odsek »Svobode« Trbovlje predvsem ta namen, da naveže stike tudi z drugimi po možnosti delavskimi šahovskimi društvi in odseki, in da se tako širi in vzbuja zanimanje za to lepo in plemenito igro, ki zavzema tudi med delavstvom zadnje čase odlične aspehe.

ZAHVALA.

Vsem, ki so z nami sočustvovali, izrekli ustno ali pismeno sožalje in ki so darovali prekrasne vence in cvetje, ko nas je prerano zapustila naša iskreno ljubljena, skrbna mama, gospa

Pavla Malovrh

izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo dolgujemo še pevskeму oktetu III. drž. real. gimn. iz Ljubljane z gosp. prof. Rančigajem na čelu, pevskeima zboroma Svobode I in II, rudarski in steklarski godbi, odboru in uslužbencem Konzumnega društva rudarjev v Hrastniku ter ss. Pliberšku in Kosmusu za lepe poslovilne govore. Nadalje še vsem onim, ki so našo zlato, nenadomestljivo mamu spremili na zadnji njeni poti.

Žalujoči ostali.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnе v Mariboru. - Telefon šte. 2324.